

Liite 1

YLEISSOPIMUS TOIMIVALLASTA,
SOVELLETTAVASTA LAISTA,
TUOMIOIDEN TUNNUSTAMISESTA JA
TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA SEKÄ
YHTEISTYÖSTÄ
VANHEMPAINVASTUUSEEN JA
LASTEN SUOJELUUN LIITTYVISSÄ
ASIOISSA

(Tehty 19 lokakuuta 1996)

Tämän yleissopimuksen
allekirjoittajavaltiot, jotka
ottavat huomioon tarpeen parantaa lasten
suojelua kansainvälisissä tilanteissa,

haluavat välttää oikeusjärjestelmiensä
välisiä ristiriitatilanteita lasten suojeluun
liittyvän toimivallan, sovellettavan lain ja
toimenpiteiden tunnustamisen ja
täytäntöönpanon osalta,
palauttavat mieleen kansainvälisen
yhteistyön merkityksen lasten suojelussa,
vahvistavat periaatteen, jonka mukaan
ensisijaisesti on otettava huomioon lapsen
etu,

toteavat, että 5 päivänä lokakuuta 1961
tehtyä, viranomaisten toimivaltaa ja
sovellettavaa lakia alaikäisten suojelussa
koskevaa yleissopimusta on tarpeen
uudistaa,

haluavat laatia yhteiset määräykset edellä
mainittua tarkoitusta varten, ottaen
huomioon 20 päivänä marraskuuta 1989
tehdyn lapsen oikeuksia koskevan
Yhdistyneiden Kansakuntien
yleissopimuksen,

ovat sopineet seuraavista määräyksistä:

I LUKU

Yleissopimuksen soveltamisala

1 artikla

1. Tämän yleissopimuksen tarkoituksena
on:

CONVENTION ON JURISDICTION, AP-
PLICABLE LAW, RECOGNITION, EN-
FORCEMENT AND COOPERATION IN
RESPECT OF PARENTAL RESPONSI-
BILITY AND MEASURES FOR THE
PROTECTION OF CHILDREN

(Concluded 19 October 1996)

The States signatory to the present Con-
vention,

Considering the need to improve the pro-
tection of children in international situa-
tions,

Wishing to avoid conflicts between their
legal systems in respect of jurisdiction, ap-
plicable law, recognition and enforcement
of measures for the protection of children,

Recalling the importance of international
cooperation for the protection of children,

Confirming that the best interests of the
child are to be a primary consideration,

Noting that the Convention of 5 October
1961 concerning the powers of authorities
and the law applicable in respect of the pro-
tection of minors is in need of revision,

Desiring to establish common provisions
to this effect, taking into account the United
Nations Convention on the Rights of the
Child of 20 November 1989,

Have agreed on the following provisions:

CHAPTER I

Scope of the convention

Article 1

1. The objects of the present Convention
are:

- a) määrittää valtio, jonka viranomaiset ovat toimivaltaisia ryhtymään toimenpiteisiin lapsen tai hänen omaisuutensa suojelemiseksi;
- b) määrittää laki, jota edellä tarkoitettujen viranomaisten on sovellettava toimivaltaansa käyttäessään;
- c) määrittää vanhempainvastuuseen sovellettava laki;
- d) määrätä lasten suojeluun liittyvien toimenpiteiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta kaikissa sopimusvaltioissa;
- e) luoda sopimusvaltioiden viranomaisten välille tämän yleissopimuksen tarkoituksen toteuttamiseen tarvittavaa yhteistyötä.

2. Tässä yleissopimuksessa käsite 'vanhempainvastuu' sisältää vanhempien huoltajuuteen tai muuhun vastaavaan asemaan perustuvat vanhempien, edunvalvojien tai muiden lapsen laillisten edustajien oikeudet, valtuudet ja velvollisuudet huolehtia lapsesta tai hänen omaisuudestaan.

2 artikla

Tätä yleissopimusta sovelletaan alle 18-vuotiaisiin lapsiin heidän syntymästään lähtien.

3 artikla

1 artiklassa tarkoitettut toimenpiteet voivat koskea erityisesti:

- a) vanhempainvastuun määräytymistä, käyttöä, päättymistä tai rajoittamista sekä sen siirtämistä toiselle henkilölle;
- b) lapsen huoltajan oikeuksia, mukaan lukien lapsen hoitoon liittyvät oikeudet ja erityisesti oikeus päättää lapsen asuinpaikasta sekä tapaamisoikeus, johon sisältyy oikeus viedä lapsi rajoitetuksi ajaksi pois asuinpaikastaan;
- c) lapsen edunvalvontaa tai muuta vastaavaa järjestelyä;
- d) lapsesta tai hänen omaisuutensa hoidosta taikka lapsen edustamisesta tai

- a) to determine the State whose authorities have jurisdiction to take measures directed to the protection of the person or property of the child;
- b) to determine which law is to be applied by such authorities in exercising their jurisdiction;
- c) to determine the law applicable to parental responsibility;
- d) to provide for the recognition and enforcement of such measures of protection in all Contracting States;
- e) to establish such cooperation between the authorities of the Contracting States as may be necessary in order to achieve the purposes of this Convention.

2. For the purposes of this Convention, the term 'parental responsibility' includes parental authority, or any analogous relationship of authority determining the rights, powers and responsibilities of parents, guardians or other legal representatives in relation to the person or the property of the child.

Article 2

The Convention applies to children from the moment of their birth until they reach the age of 18 years.

Article 3

The measures referred to in Article 1 may deal in particular with:

- a) the attribution, exercise, termination or restriction of parental responsibility, as well as its delegation;
- b) rights of custody, including rights relating to the care of the person of the child and, in particular, the right to determine the child's place of residence, as well as rights of access including the right to take a child for a limited period of time to a place other than the child's habitual residence;
- c) guardianship, curatorship and analogous institutions;
- d) the designation and functions of any person or body having charge of the child's

avustamisesta vastaavan henkilön tai elimen ja tämän tehtävien määrittämistä;

e) lapsen sijoittamista perhehoitoon tai laitoshuoltoon taikka lapsen hoidon järjestämistä kafalan tai muun vastaavan huoltojärjestelyn avulla;

f) lapsesta vastuussa olevan henkilön suorittaman lapsen hoidon viranomaisvalvontaa;

g) lapsen omaisuuden hoitoa, säilyttämistä tai luovuttamista.

person or property, representing or assisting the child;

e) the placement of the child in a foster family or in institutional care, or the provision of care by 'kafala' or an analogous institution;

f) the supervision by a public authority of the care of a child by any person having charge of the child;

g) the administration, conservation or disposal of the child's property.

4 artikla

Tätä yleissopimusta ei sovelleta:

a) vanhemmuuden vahvistamiseen tai kiistämiseen;

b) lapseksiottamista koskeviin päätöksiin, lapseksiottamisen vahvistamista valmisteleviin toimenpiteisiin eikä ottolapsisuhteen kumoamiseen tai purkamiseen;

c) lapsen sukunimeen ja etunimiin;

d) vajaanvaltaisuudesta vapautumiseen (emancipation);

e) elatusvelvollisuuteen;

f) tarkoitamääräyksiin (trusteihin) tai perintöoikeuteen;

g) sosiaaliturvaan;

h) yleisiin koulutusta tai terveyttä koskeviin viranomaistoimenpiteisiin;

i) toimenpiteisiin, joihin on ryhdytty lasten tekemien rikosten johdosta;

j) turvapaikkaoikeutta ja maahanmuuttoa koskeviin päätöksiin.

Article 4

The Convention does not apply to:

a) the establishment or contesting of a parent-child relationship;

b) decisions on adoption, measures preparatory to adoption, or the annulment or revocation of adoption;

c) the name and forenames of the child;

d) emancipation;

e) maintenance obligations;

f) trusts or succession;

g) social security;

h) public measures of a general nature in matters of education or health;

i) measures taken as a result of penal offences committed by children;

j) decisions on the right of asylum and on immigration.

II LUKU

Toimivalta

5 artikla

1. Sen sopimusvaltion oikeus- tai hallintoviranomaiset, jossa lapsella on asuinpaikka, ovat toimivaltaisia ryhtymään toimenpiteisiin lapsen tai hänen omaisuutensa suojelemiseksi.

2. Jos lapsen asuinpaikka siirtyy toiseen sopimusvaltioon, toimivaltaisia viranomaisia ovat uuden asuinpaikkavaltion

CHAPTER II

Jurisdiction

Article 5

1. The judicial or administrative authorities of the Contracting State of the habitual residence of the child have jurisdiction to take measures directed to the protection of the child's person or property.

2. Subject to Article 7, in case of a change of the child's habitual residence to another Contracting State, the authorities of the

viranomaiset, jollei 7 artiklan määräyksistä muuta johdu.

6 artikla

1. Toimivalta, jota 5 artiklan 1 kappaleessa tarkoitetaan, on pakolaislasten ja sellaisten lasten osalta, jotka kotimaassaan esiintyvien levottomuuksien vuoksi ovat vailla asuinpaikkaa, sen sopimusvaltion viranomaisilla, jonka alueella nämä lapset ovat.

2. Edellisen kappaleen määräyksiä sovelletaan myös lapsiin, joiden asuinpaikkaa ei voida selvittää.

7 artikla

1. Lapsen luvattoman poisviemisen tai palauttamatta jättämisen käsittävissä tapauksissa sen sopimusvaltion viranomaiset, jossa lapsella oli asuinpaikka välittömästi ennen poisviemistä tai palauttamatta jättämistä, säilyttävät toimivaltansa kunnes lapsi on saanut asuinpaikan toisessa valtiossa, ja

a) kukin sellainen henkilö, laitos tai muu elin, jolla on huoltoa koskevia oikeuksia, on antanut suostumuksensa poisviemiseen tai palauttamatta jättämiseen; tai

b) lapsi on asunut kyseisessä valtiossa vähintään yhden vuoden sen jälkeen, kun sellaisella henkilöllä, laitoksella tai muulla elimellä, jolla on huoltoa koskevia oikeuksia, on ollut tai olisi pitänyt olla tieto lapsen olinpaikasta, eikä enää ole vireillä tuon ajanjakson aikana vireille pantua pyyntöä lapsen palauttamiseksi, ja lapsi on sopeutunut uuteen ympäristöönsä.

2. Lapsen poisviemistä tai palauttamatta jättämistä on pidettävä luvattomana, jos:

a) se loukkaa huoltoa koskevia oikeuksia, jotka kuuluvat henkilölle, laitokselle tai muulle elimelle, joko yhdessä tai yksin, sen valtion oikeusjärjestyksen mukaisesti, missä lapsella oli asuinpaikka välittömästi ennen poisviemistä tai palauttamatta jättämistä; ja

b) näitä oikeuksia oli poisviemisen tai

State of the new habitual residence have jurisdiction.

Article 6

1. For refugee children and children who, due to disturbances occurring in their country, are internationally displaced, the authorities of the Contracting State on the territory of which these children are present as a result of their displacement have the jurisdiction provided for in Article 5(1).

2. The provisions of the preceding paragraph also apply to children whose habitual residence cannot be established.

Article 7

1. In case of wrongful removal or retention of the child, the authorities of the Contracting State in which the child was habitually resident immediately before the removal or retention keep their jurisdiction until the child has acquired a habitual residence in another State, and

a) each person, institution or other body having rights of custody has acquiesced in the removal or retention; or

b) the child has resided in that other State for a period of at least one year after the person, institution or other body having rights of custody has or should have had knowledge of the whereabouts of the child, no request for return lodged within that period is still pending, and the child is settled in his or her new environment.

2. The removal or the retention of a child is to be considered wrongful where:

a) it is in breach of rights of custody attributed to a person, an institution or any other body, either jointly or alone, under the law of the State in which the child was habitually resident immediately before the removal or retention; and

b) at the time of removal or retention those rights were actually exercised, either

palauttamatta jättämisen hetkellä tosiasiallisesti käytetty, joko yhdessä tai yksin, tai olisi käytetty, jollei poisviemistä tai palauttamatta jättämistä olisi tapahtunut.

Edellä a kohdassa tarkoitettua huoltoa koskevat oikeudet saattavat perustua etenkin välittömästi lakiin tai oikeus- tai hallintoviranomaisen päätökseen taikka sopimukseen, jolla kyseessä olevassa valtiossa on oikeudellisia vaikutuksia.

3. Niin kauan kuin 1 kappaleessa ensin mainitut viranomaiset ovat toimivaltaisia, sen sopimusvaltion viranomaiset, johon lapsi on viety tai josta hänet on jätetty palauttamatta, voivat ryhtyä ainoastaan sellaisiin 11 artiklan mukaisiin kiireellisiin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen lapsen tai hänen omaisuutensa suojelemiseksi.

8 artikla

1. Jos 5 tai 6 artiklan mukaisesti toimivaltainen sopimusvaltion viranomainen katsoo, että toisen sopimusvaltion viranomaisella olisi paremmat edellytykset arvioida sitä, mikä kyseisessä tapauksessa on lapsen edun mukaista, se voi poikkeuksellisesti:

- pyytää joko suoraan tai valtionsa keskusviranomaisen välityksellä toisen valtion viranomaista käyttämään toimivaltaa tarpeelliseksi katsomiinsa suojelutoimenpiteisiin ryhtymiseksi, tai

- lykätä asian käsittelyä ja pyytää asian osapuolia esittämään edellä tarkoitettua pyynnön toisen valtion viranomaiselle.

2. Edellisessä kappaleessa tarkoitettu pyyntö voidaan esittää seuraavien sopimusvaltioiden viranomaisille:

- a) valtio, jonka kansalainen lapsi on,
- b) valtio, jossa on lapsen omaisuutta,

c) valtio, jonka viranomaiset käsittelevät lapsen vanhempien avioero- tai asumuserohakemusta taikka hakemusta heidän avioliittonsa mitätöimiseksi,

d) valtio, johon lapsella on läheinen yhteys.

3. Kyseessä olevat viranomaiset voivat vaihtaa näkemyksiä asiasta.

4. Viranomainen, jolle 1 kappaleen

jointly or alone, or would have been so exercised but for the removal or retention.

The rights of custody mentioned in subparagraph a above, may arise in particular by operation of law or by reason of a judicial or administrative decision, or by reason of an agreement having legal effect under the law of that State.

3. So long as the authorities first mentioned in paragraph 1 keep their jurisdiction, the authorities of the Contracting State to which the child has been removed or in which he or she has been retained can take only such urgent measures under Article 11 as are necessary for the protection of the person or property of the child.

Article 8

1. By way of exception, the authority of a Contracting State having jurisdiction under Article 5 or Article 6, if it considers that the authority of another Contracting State would be better placed in the particular case to assess the best interests of the child, may either:

—request that other authority, directly or with the assistance of the Central Authority of its State, to assume jurisdiction to take such measures of protection as it considers to be necessary, or

—suspend consideration of the case and invite the parties to introduce such a request before the authority of that other State.

2. The Contracting States whose authorities may be addressed as provided in the preceding paragraph are:

- a) a State of which the child is a national;
- b) a State in which property of the child is located;

c) a State whose authorities are seized of an application for divorce or legal separation of the child's parents, or for annulment of their marriage;

d) a State with which the child has a substantial connection.

3. The authorities concerned may proceed to an exchange of views.

4. The authority addressed as provided in paragraph 1 may assume jurisdiction, in pla-

mukainen pyyntö on esitetty, voi käyttää toimivaltaa 5 tai 6 artiklan mukaisesti toimivaltaisen viranomaisen sijasta, jos se katsoo tämän olevan lapsen edun mukaista.

9 artikla

1. Jos 8 artiklan 2 kappaleessa tarkoitetun sopimusvaltion viranomaiset katsovat, että niillä on tietyssä tapauksessa paremmat edellytykset arvioida, mikä on lapsen edun mukaista, ne voivat:

- pyytää sen sopimusvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta, jossa lapsella on asuinpaikka, joko suoraan tai kyseisen valtion keskusviranomaisen välityksellä, että niille annetaan lupa käyttää toimivaltaa lapsen suojelemiseksi tavalla, jota ne pitävät tarpeellisena, tai

- pyytää asian osapuolia esittämään edellä tarkoitetun pyynnön sen sopimusvaltion viranomaiselle, jossa lapsella on asuinpaikka.

2. Kyseessä olevat viranomaiset voivat vaihtaa näkemyksiä asiasta.

3. Pynnön esittänyt viranomainen voi käyttää toimivaltaa sen sopimusvaltion viranomaisen sijasta, jossa lapsella on asuinpaikka, ainoastaan, jos viimeksi mainittu viranomainen on hyväksynyt pyynnön.

10 artikla

1. Tämän rajoittamatta 5-9 artiklan soveltamista, sopimusvaltion viranomaiset, jotka käyttävät toimivaltaa päättääkseen lapsen vanhempien avioero- tai asumuserohakemuksista tai hakemuksista heidän avioliittonsa mitätöimiseksi, voivat, jos heidän valtionsa laki tämän mahdollistaa, ryhtyä toimenpiteisiin lapsen tai hänen omaisuutensa suojelemiseksi, jos lapsella on asuinpaikka toisessa sopimusvaltiossa ja jos:

a) toisella lapsen vanhemmista on oikeudenkäynnin alkamisajankohtana asuinpaikka toimivaltaa käyttävässä valtiossa ja jommallakummalla vanhemmalla on vanhempainvastuu

place of the authority having jurisdiction under Article 5 or Article 6, if it considers that this is in the child's best interests.

Article 9

1. If the authorities of a Contracting State referred to in Article 8(2), consider that they are better placed in the particular case to assess the child's best interests, they may either:

—request the competent authority of the Contracting State of the habitual residence of the child, directly or with the assistance of the Central Authority of that State, that they be authorised to exercise jurisdiction to take the measures of protection which they consider to be necessary, or

—invite the parties to introduce such a request before the authority of the Contracting State of the habitual residence of the child.

2. The authorities concerned may proceed to an exchange of views.

3. The authority initiating the request may exercise jurisdiction in place of the authority of the Contracting State of the habitual residence of the child only if the latter authority has accepted the request.

Article 10

1. Without prejudice to Articles 5 to 9, the authorities of a Contracting State exercising jurisdiction to decide upon an application for divorce or legal separation of the parents of a child habitually resident in another Contracting State, or for annulment of their marriage, may, if the law of their State so provides, take measures directed to the protection of the person or property of such child if:

a) at the time of commencement of the proceedings, one of his or her parents habitually resides in that State and one of them has parental responsibility in relation to the child, and

b) the jurisdiction of these authorities to

lapsesta, ja

b) vanhemmat sekä muu mahdollinen henkilö, jolla on vanhempainvastuu lapsesta, ovat hyväksyneet näiden viranomaisten toimivallan ryhtyä edellä tarkoitettuihin toimenpiteisiin ja tällainen toimivalta on lapsen edun mukainen.

2. Tämän artiklan 1 kappaleen mukainen toimivalta ryhtyä toimenpiteisiin lapsen suojelemiseksi päättyy, kun avioero- tai asumuserohakemuksesta taikka avioliiton mitätöimistä koskevasta hakemuksesta annettu myönteinen tai kielteinen päätös on tullut lainvoimaiseksi tai kun oikeudenkäynti on muusta syystä päättynyt.

11 artikla

1. Kaikissa kiireellisissä tapauksissa sen sopimusvaltion viranomaiset, jonka alueella lapsi tai lapselle kuuluvaa omaisuutta on, ovat toimivaltaisia ryhtymään kaikkiin välttämättömiin suojelutoimenpiteisiin.

2. Jos edellisessä kappaleessa tarkoitetut toimenpiteet koskevat lasta, jolla on asuinpaikka sopimusvaltiossa, ne raukeavat, kun 5—10 artiklan mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset ovat ryhtyneet tilanteen edellyttämiin toimenpiteisiin.

3. Jos 1 kappaleessa tarkoitetut toimenpiteet koskevat lasta, jolla on asuinpaikka valtiossa, joka ei ole tämän sopimuksen osapuoli, ne raukeavat sopimusvaltiossa, kun kyseessä oleva sopimusvaltio on tunnustanut tilanteen edellyttämät toimenpiteet, joihin toisen valtion viranomaiset ovat ryhtyneet.

12 artikla

1. Jollei 7 artiklan määräyksistä muuta johdu, sen sopimusvaltion viranomaiset, jonka alueella lapsi tai lapselle kuuluvaa omaisuutta on, ovat toimivaltaisia ryhtymään lapsen tai hänen omaisuutensa suojelemiseksi väliaikaisiin toimenpiteisiin, joilla on oikeusvaikutuksia ainoastaan kyseisen valtion alueella, edellyttäen kuitenkin, että nämä toimenpiteet eivät ole ristiriidassa sellaisten toimenpiteiden

take such measures has been accepted by the parents, as well as by any other person who has parental responsibility in relation to the child, and is in the best interests of the child.

2. The jurisdiction provided for by paragraph 1 to take measures for the protection of the child ceases as soon as the decision allowing or refusing the application for divorce, legal separation or annulment of the marriage has become final, or the proceedings have come to an end for another reason.

Article 11

1. In all cases of urgency, the authorities of any Contracting State, in whose territory the child or property belonging to the child is present, have jurisdiction to take any necessary measures of protection.

2. The measures taken under the preceding paragraph with regard to a child habitually resident in a Contracting State shall lapse as soon as the authorities which have jurisdiction under Articles 5 to 10 have taken the measures required by the situation.

3. The measures taken under paragraph 1 with regard to a child who is habitually resident in a non-Contracting State shall lapse in each Contracting State as soon as measures required by the situation and taken by the authorities of another State are recognised in the Contracting State in question.

Article 12

1. Subject to Article 7, the authorities of a Contracting State, in whose territory the child or property belonging to the child is present, have jurisdiction to take measures of a provisional character for the protection of the person or property of the child which have a territorial effect limited to the State in question, in so far as such measures are not incompatible with measures already taken by authorities which have jurisdiction

kanssa, joihin 5—10 artiklan mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset ovat jo ryhtyneet.

2. Jos edellisessä kappaleessa tarkoitetut toimenpiteet koskevat lasta, jolla on asuinpaikka sopimusvaltiossa, ne raukeavat, kun 5—10 artiklan mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset ovat päättäneet tilanteen mahdollisesti edellyttämistä suojelutoimenpiteistä.

3. Jos 1 kappaleessa tarkoitetut toimenpiteet koskevat lasta, jolla on asuinpaikka valtiossa, joka ei ole tämän yleissopimuksen osapuoli, ne raukeavat siinä sopimusvaltiossa, jossa toimenpiteisiin ryhdyttiin, kun kyseessä oleva sopimusvaltio on tunnustanut tilanteen edellyttämät toimenpiteet, joihin toisen valtion viranomaiset ovat ryhtyneet.

13 artikla

1. Sopimusvaltion viranomaisten, jotka ovat 5—10 artiklan mukaisesti toimivaltaisia ryhtymään toimenpiteisiin lapsen tai hänen omaisuutensa suojelemiseksi, on pidättäydyttävä käyttämästä toimivaltaansa, jos vastaavia toimenpiteitä oli menettelyn alkamisen ajankohtana vaadittu toisen sopimusvaltion viranomaisilta, joilla oli 5—10 artiklan mukaan toimivalta vaatimuksen esittämisohjelmalla, ja toimenpiteitä edelleen harkitaan.

2. Edellisen kappaleen määräyksiä ei sovelleta, jos ne viranomaiset, joille pyyntö oli alunperin esitetty, ovat luopuneet oikeudestaan käyttää toimivaltaansa.

14 artikla

Toimenpiteet, joihin 5—10 artiklaa sovellettaessa on ryhdytty, ovat voimassa niihin liittyvien ehtojen mukaisesti, vaikka olosuhteiden muutos on poistanut perusteen, jonka nojalla toimivaltaa käytettiin, jolleivät yleissopimuksen mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset ole muuttaneet kyseisiä toimenpiteitä, korvanneet niitä toisilla tai päättäneet niiden lopettamisesta.

under Articles 5 to 10.

2. The measures taken under the preceding paragraph with regard to a child habitually resident in a Contracting State shall lapse as soon as the authorities which have jurisdiction under Articles 5 to 10 have taken a decision in respect of the measures of protection which may be required by the situation.

3. The measures taken under paragraph 1 with regard to a child who is habitually resident in a non-Contracting State shall lapse in the Contracting State where the measures were taken as soon as measures required by the situation and taken by the authorities of another State are recognised in the Contracting State in question.

Article 13

1. The authorities of a Contracting State which have jurisdiction under Articles 5 to 10 to take measures for the protection of the person or property of the child must abstain from exercising this jurisdiction if, at the time of the commencement of the proceedings, corresponding measures have been requested from the authorities of another Contracting State having jurisdiction under Articles 5 to 10 at the time of the request and are still under consideration.

2. The provisions of the preceding paragraph shall not apply if the authorities before whom the request for measures was initially introduced have declined jurisdiction.

Article 14

The measures taken in application of Articles 5 to 10 remain in force according to their terms, even if a change of circumstances has eliminated the basis upon which jurisdiction was founded, so long as the authorities which have jurisdiction under the Convention have not modified, replaced or terminated such measures.

III LUKU

Sovellettava laki*15 artikla*

1. Käyttäessään II luvun määräysten mukaista toimivaltaansa sopimusvaltioiden viranomaiset soveltavat omaa lakiaan.

2. Viranomaiset voivat kuitenkin poikkeuksellisesti soveltaa tai ottaa huomioon sellaisen toisen valtion lain, johon asialla on läheinen yhteys, jos lapsen tai hänen omaisuutensa suojeleminen sitä edellyttää.

3. Jos lapsen asuinpaikka siirtyy toiseen sopimusvaltioon, edellisessä asuinpaikka-valtiossa toteutettujen toimenpiteiden soveltamista koskevat ehdot määräytyvät tämän toisen valtion lain mukaisesti asuinpaikan muutoksesta lähtien.

16 artikla

1. Vanhempainvastuun määräytymiseen tai päättymiseen välittömästi lain nojalla, ilman oikeus- tai hallintoviranomaisen myötävaikutusta, sovelletaan sen valtion lakia, jossa lapsella on asuinpaikka.

2. Vanhempainvastuun määräytymiseen tai päättymiseen sopimuksen tai yksipuolisen oikeustoimen nojalla, ilman oikeus- tai hallintoviranomaisen myötävaikutusta, sovelletaan sen valtion lakia, jossa lapsella on asuinpaikka sopimuksen tai oikeustoimen voimaantulon ajankohtana.

3. Vanhempainvastuu, joka on olemassa sen valtion lain mukaan, jossa lapsella on asuinpaikka, säilyy myös sen jälkeen, kun lapsen asuinpaikka on siirtynyt toiseen valtioon.

4. Jos lapsen asuinpaikka muuttuu, kysymykseen, saako henkilö, jolla vanhempainvastuuta ei ennestään ole, välittömästi lain nojalla vanhempainvastuun, sovelletaan sen valtion lakia, jossa lapsella on uusi asuinpaikka.

CHAPTER III

Applicable law*Article 15*

1. In exercising their jurisdiction under the provisions of Chapter II, the authorities of the Contracting States shall apply their own law.

2. However, in so far as the protection of the person or the property of the child requires, they may exceptionally apply or take into consideration the law of another State with which the situation has a substantial connection.

3. If the child's habitual residence changes to another Contracting State, the law of that other State governs, from the time of the change, the conditions of application of the measures taken in the State of the former habitual residence.

Article 16

1. The attribution or extinction of parental responsibility by operation of law, without the intervention of a judicial or administrative authority, is governed by the law of the State of the habitual residence of the child.

2. The attribution or extinction of parental responsibility by an agreement or a unilateral act, without intervention of a judicial or administrative authority, is governed by the law of the State of the child's habitual residence at the time when the agreement or unilateral act takes effect.

3. Parental responsibility which exists under the law of the State of the child's habitual residence subsists after a change of that habitual residence to another State.

4. If the child's habitual residence changes, the attribution of parental responsibility by operation of law to a person who does not already have such responsibility is governed by the law of the State of the new habitual residence.

17 artikla

Vanhempainvastuun käyttöön sovelletaan sen valtion lakia, jossa lapsella on asuinpaikka. Jos lapsen asuinpaikka muuttuu, vanhempainvastuun käyttöön sovelletaan sen valtion lakia, jossa lapsella on uusi asuinpaikka.

Article 17

The exercise of parental responsibility is governed by the law of the State of the child's habitual residence. If the child's habitual residence changes, it is governed by the law of the State of the new habitual residence.

18 artikla

Tämän yleissopimuksen 16 artiklassa tarkoitettu vanhempainvastuu voidaan lakkauttaa tai sen käyttöön liittyviä ehtoja voidaan muuttaa tämän yleissopimuksen mukaisin toimenpitein.

Article 18

The parental responsibility referred to in Article 16 may be terminated, or the conditions of its exercise modified, by measures taken under this Convention.

19 artikla

1. Sellaisen oikeustoimen pätevyyttä, joka on tehty kolmannen osapuolen ja sellaisen toisen henkilön välillä jolla olisi oikeus toimia lapsen laillisena edustajana sen valtion lain mukaisesti jossa oikeustoimeen on ryhdytty, ei voida kiistää eikä kolmatta osapuolta voida asettaa vastuuseen pelkästään sillä perusteella, että toisella henkilöllä ei ollut oikeutta toimia lapsen laillisena edustajana tämän yleissopimuksen määräysten nojalla sovellettavan lain mukaisesti, jollei kolmas osapuoli tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää, että vanhempainvastuuseen sovellettiin viimeksi mainittua lakia.

2. Edellisen kappaleen määräyksiä sovelletaan ainoastaan, jos oikeustoimi tehtiin saman valtion alueella olevien henkilöiden välillä.

Article 19

1. The validity of a transaction entered into between a third party and another person who would be entitled to act as the child's legal representative under the law of the State where the transaction was concluded cannot be contested, and the third party cannot be held liable, on the sole ground that the other person was not entitled to act as the child's legal representative under the law designated by the provisions of this Chapter, unless the third party knew or should have known that the parental responsibility was governed by the latter law.

2. The preceding paragraph applies only if the transaction was entered into between persons present on the territory of the same State.

20 artikla

Tämän luvun määräyksiä sovelletaan myös silloin, kun niiden nojalla sovellettava laki on sellaisen valtion laki, joka ei ole tämän yleissopimuksen osapuoli.

Article 20

The provisions of this Chapter apply even if the law designated by them is the law of a non-Contracting State.

*21 artikla**Article 21*

1. Tässä luvussa "laki" tarkoittaa lakia, joka on voimassa kyseessä olevassa valtiossa, lukuun ottamatta sen lainvalintasäännöksiä.

2. Jos kuitenkin laki, joka tulee 16 artiklan nojalla sovellettavaksi, on sellaisen valtion laki, joka ei ole tämän yleissopimuksen osapuoli, ja kyseisen valtion lainvalintasäännösten nojalla olisi sovellettava toisen tämän yleissopimuksen ulkopuolisen valtion lakia ja viimeksi mainittu valtio soveltaisi omaa lakiaan, sovellettava laki on viimeksi mainitun valtion laki. Jos viimeksi mainittu tämän yleissopimuksen ulkopuolinen valtio ei kuitenkaan soveltaisi omaa lakiaan, sovellettava laki määräytyy 16 artiklan mukaisesti.

22 artikla

Tämän luvun määräysten osoittaman lain soveltamisesta voidaan poiketa ainoastaan, jos sen soveltaminen olisi lapsen etu huomioon ottaen ilmeisesti vastoin oikeusjärjestyksen peruseriaatteita.

IV LUKU

Tunnustaminen ja täytäntöönpano

23 artikla

1. Sopimusvaltion viranomaisten toimenpiteet tunnustetaan ilman eri vahvistusta kaikissa muissa sopimusvaltioissa.

2. Tunnustamisesta voidaan kuitenkin kieltäytyä:

a) jos toimenpiteen on suorittanut sellainen viranomainen, jonka toimivalta ei ole perustunut johonkin II luvun määräysten mukaisista perusteista;

b) jos toimenpide on tehty oikeudenkäynnissä tai hallinnollisessa menettelyssä ilman, että lapselle on varattu tilaisuutta tulla kuulluksi ja tämä loukkaa pyynnön vastaanottaneen valtion menettelyllisiä peruseriaatteita, eikä asia ole ollut kiireellinen;

1. In this Chapter the term 'law' means the law in force in a State other than its choice of law rules.

2. However, if the law applicable according to Article 16 is that of a non-Contracting State and if the choice of law rules of that State designate the law of another non-Contracting State which would apply its own law, the law of the latter State applies. If that other non-Contracting State would not apply its own law, the applicable law is that designated by Article 16.

Article 22

The application of the law designated by the provisions of this Chapter can be refused only if this application would be manifestly contrary to public policy, taking into account the best interests of the child.

CHAPTER IV

Recognition and enforcement

Article 23

1. The measures taken by the authorities of a Contracting State shall be recognised by operation of law in all other Contracting States.

2. Recognition may however be refused:

a) if the measure was taken by an authority whose jurisdiction was not based on one of the grounds provided for in Chapter II;

b) if the measure was taken, except in a case of urgency, in the context of a judicial or administrative proceeding, without the child having been provided the opportunity to be heard, in violation of fundamental principles of procedure of the requested State;

c) on the request of any person claiming

c) sellaisen henkilön pyynnöstä, joka väittää, että toimenpide loukkaa hänen vanhempainvastuuseen liittyviä oikeuksiaan, jos toimenpiteeseen on ryhdytty ilman, että kyseiselle henkilölle on varattu tilaisuutta tulla kuulluksi, eikä asia ole ollut kiireellinen;

d) jos tunnustaminen olisi lapsen etu huomioon ottaen ilmeisesti vastoin pyynnön vastaanottaneen valtion oikeusjärjestyksen peruseriaatteita;

e) jos toimenpide on ristiriidassa sellaisen toimenpiteen kanssa, johon on myöhemmin ryhdytty sellaisessa tämän yleissopimuksen ulkopuolisessa valtiossa, jossa lapsella on asuinpaikka, ja jos tämä myöhempi toimenpide on tunnustettavissa pyynnön vastaanottaneessa valtiossa;

f) jos 33 artiklan määräysten mukaista menettelyä ei ole noudatettu.

that the measure infringes his or her parental responsibility, if such measure was taken, except in a case of urgency, without such person having been given an opportunity to be heard;

d) if such recognition is manifestly contrary to public policy of the requested State, taking into account the best interests of the child;

e) if the measure is incompatible with a later measure taken in the non-Contracting State of the habitual residence of the child, where this later measure fulfils the requirements for recognition in the requested State;

f) if the procedure provided in Article 33 has not been complied with.

24 artikla

Asianosainen voi pyytää sopimusvaltion toimivaltaisia viranomaisia päättämään toisessa sopimusvaltiossa suoritettun toimenpiteen tunnustamisesta tai tunnustamatta jättämisestä, tämän kuitenkaan rajoittamatta 23 artiklan 1 kappaleen määräysten soveltamista. Menettely määräytyy pyynnön vastaanottaneen valtion lain mukaisesti.

Article 24

Without prejudice to Article 23(1), any interested person may request from the competent authorities of a Contracting State that they decide on the recognition or non-recognition of a measure taken in another Contracting State. The procedure is governed by the law of the requested State.

25 artikla

Se tosiseikkojen arviointi, johon toimenpiteen suorittaneen sopimusvaltion viranomaisen on perustanut toimivaltansa, sitoo pyynnön vastaanottaneen valtion viranomaista.

Article 25

The authority of the requested State is bound by the findings of fact on which the authority of the State where the measure was taken based its jurisdiction.

26 artikla

1. Jos toimenpiteet, jotka on suoritettu sopimusvaltiossa ja jotka ovat siellä täytäntöönpanokelpoisia, edellyttävät täytäntöönpanoa toisessa sopimusvaltiossa, ne on viimeksi mainitussa valtiossa

Article 26

1. If measures taken in one Contracting State and enforceable there require enforcement in another Contracting State, they shall, upon request by an interested party, be declared enforceable or registered for the

julistettava asianosaisen pyynnöstä täytäntöönpanokelpoisiksi tai rekisteröitävä täytäntöönpanoa varten sen lain mukaista menettelyä noudattaen.

2. Kunkin sopimusvaltion on sovellettava toimenpiteen täytäntöönpanokelpoiseksi julistamiseen tai rekisteröintiin yksinkertaista ja nopeaa menettelyä.

3. Toimenpiteen täytäntöönpanokelpoiseksi julistamisesta tai rekisteröinnistä voidaan kieltäytyä ainoastaan jollakin 23 artiklan 2 kappaleessa mainitulla perusteella.

purpose of enforcement in that other State according to the procedure provided in the law of the latter State.

2. Each Contracting State shall apply to the declaration of enforceability or registration a simple and rapid procedure.

3. The declaration of enforceability or registration may be refused only for one of the reasons set out in Article 23(2).

27 artikla

Toimenpiteen sisältämää asiaratkaisua ei saa uudelleen tutkia, tämän kuitenkaan rajoittamatta sellaista asian käsittelyä, joka on tarpeen tätä artiklaa edeltävien artiklojen soveltamiselle.

Article 27

Without prejudice to such review as is necessary in the application of the preceding Articles, there shall be no review of the merits of the measure taken.

28 artikla

Toimenpiteet, jotka on suoritettu yhdessä sopimusvaltiossa ja jotka on julistettu täytäntöönpanokelpoisiksi tai rekisteröity täytäntöönpanoa varten toisessa sopimusvaltiossa, pannaan täytäntöön viimeksi mainitussa valtiossa samalla tavoin kuin kyseisen sopimusvaltion omien viranomaisten toimenpiteet. Täytäntöönpano tapahtuu pyynnön vastaanottaneen valtion lain mukaisesti ja sen sallimissa rajoissa ottaen huomioon lapsen etu.

Article 28

Measures taken in one Contracting State and declared enforceable, or registered for the purpose of enforcement, in another Contracting State shall be enforced in the latter State as if they had been taken by the authorities of that State. Enforcement takes place in accordance with the law of the requested State to the extent provided by such law, taking into consideration the best interests of the child.

V LUKU

Yhteistyö

29 artikla

1. Sopimusvaltio nimeää keskusviranomaisen vastaamaan niistä velvoitteista, joita tämä yleissopimus näille viranomaisille asettaa.

2. Liittovaltiot, valtiot, joissa on yhtä useampia oikeusjärjestelmiä, tai valtiot, joissa on itsehallintoalueita, voivat nimetä

CHAPTER V

Cooperation

Article 29

1. A Contracting State shall designate a Central Authority to discharge the duties which are imposed by the Convention on such authorities.

2. Federal States, States with more than one system of law or States having autonomous territorial units shall be free to appoint

useamman kuin yhden keskusviranomaisen ja määrittellä niiden alueellisen tai henkilöllisen toimivallan laajuuden. Valtion, joka on nimennyt useamman kuin yhden keskusviranomaisen, tulee nimetä se keskusviranomaisen, jolle tiedonannot voidaan lähettää toimitettaviksi eteenpäin kyseisen valtion asianomaiselle keskusviranomaiselle.

30 artikla

1. Keskusviranomaisten tulee olla keskenään yhteistyössä ja niiden tulee edistää valtioidensa toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä tämän yleissopimuksen tarkoitusten toteuttamiseksi.

2. Keskusviranomaisten tulee tätä yleissopimusta soveltaessaan ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin antaakseen tietoa kyseessä olevien valtioiden lasten suojeluun sovellettavasta lainsäädännöstä ja tarjolla olevista palveluista.

31 artikla

Sopimusvaltion keskusviranomaisen on ryhdyttävä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin joko suoraan tai muiden viranomaisten tai elimien välityksellä:

a) edistääkseen tiedonvaihtoa ja tarjotakseen 8 ja 9 artiklan ja tämän luvun määräysten mukaista apua;

b) edistääkseen välitysmenettelyn, sovittelun tai muiden vastaavien keinojen avulla sovinnollisia ratkaisuja lapsen tai hänen omaisuutensa suojelemiseksi tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa tilanteissa;

c) antaakseen toisen sopimusvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä apua lapsen olinpaikan selvittämiseksi silloin, kun näyttää ilmeiseltä, että lapsi voi olla pyynnön vastaanottaneen valtion alueella ja tarvita suojelua.

32 artikla

Kun keskusviranomainen tai muu

more than one Central Authority and to specify the territorial or personal extent of their functions. Where a State has appointed more than one Central Authority, it shall designate the Central Authority to which any communication may be addressed for transmission to the appropriate Central Authority within that State.

Article 30

1. Central Authorities shall cooperate with each other and promote cooperation amongst the competent authorities in their States to achieve the purposes of the Convention.

2. They shall, in connection with the application of the Convention, take appropriate steps to provide information as to the laws of, and services available in, their States relating to the protection of children.

Article 31

The Central Authority of a Contracting State, either directly or through public authorities or other bodies, shall take all appropriate steps to:

a) facilitate the communications and offer the assistance provided for in Articles 8 and 9 and in this Chapter;

b) facilitate, by mediation, conciliation or similar means, agreed solutions for the protection of the person or property of the child in situations to which the Convention applies;

c) provide, on the request of a competent authority of another Contracting State, assistance in discovering the whereabouts of a child where it appears that the child may be present and in need of protection within the territory of the requested State.

Article 32

On a request made with supporting rea-

toimivaltainen viranomainen sellaisessa sopimusvaltiossa, johon lapsella on läheinen yhteys, esittää asiaa koskevan perustellun pyynnön, sen sopimusvaltion keskusviranomainen, jossa lapsella on asuinpaikka ja jossa hän on, voi joko suoraan tai muun viranomaisen tai elimen välityksellä:

- a) antaa tietoja lapsen tilanteesta;
- b) pyytää valtionsa toimivaltaista viranomaista harkitsemaan, onko tarpeen ryhtyä toimenpiteisiin lapsen tai hänen omaisuutensa suojelemiseksi.

33 artikla

1. Jos 5—10 artiklan mukaisesti toimivaltainen viranomainen harkitsee lapsen sijoittamista perhehoitoon tai laitoshuoltoon taikka lapsen hoidon järjestämistä kafalan tai muun vastaavan järjestelyn avulla ja jos tällainen sijaishuolto tai hoito järjestettäisiin toisessa sopimusvaltiossa, sen tulee ensin neuvotella asiasta viimeksi mainitun valtion keskusviranomaisen tai muun toimivaltaisen viranomaisen kanssa. Tätä tarkoitusta varten sen on toimitettava tietoja lapsen tilanteesta sekä perustelut ehdotetulle sijoittamiselle tai hoitojärjestelylle.

2. Päätös lapsen sijaishuollosta tai hoidosta voidaan tehdä pyynnön esittäneessä valtiossa ainoastaan, jos pyynnön vastaanottaneen valtion keskusviranomainen tai muu toimivaltainen viranomainen on suostunut sijaishuolto- tai hoitojärjestelyyn, ottaen huomioon lapsen edun.

34 artikla

1. Kun lasten suojeluun liittyvää toimenpidettä harkitaan, yleissopimuksen mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset voivat pyytää sellaista toisen sopimusvaltion viranomaista, jolla on lapsen suojelun kannalta merkityksellisiä tietoja, toimittamaan nämä tiedot, jos lapsen tilanne sitä edellyttää.

2. Sopimusvaltio voi antaa selityksen,

sons by the Central Authority or other competent authority of any Contracting State with which the child has a substantial connection, the Central Authority of the Contracting State in which the child is habitually resident and present may, directly or through public authorities or other bodies:

- a) provide a report on the situation of the child;
- b) request the competent authority of its State to consider the need to take measures for the protection of the person or property of the child.

Article 33

1. If an authority having jurisdiction under Articles 5 to 10 contemplates the placement of the child in a foster family or institutional care, or the provision of care by 'kafala' or an analogous institution, and if such placement or such provision of care is to take place in another Contracting State, it shall first consult with the Central Authority or other competent authority of the latter State. To that effect it shall transmit a report on the child together with the reasons for the proposed placement or provision of care.

2. The decision on the placement or provision of care may be made in the requesting State only if the Central Authority or other competent authority of the requested State has consented to the placement or provision of care, taking into account the child's best interests.

Article 34

1. Where a measure of protection is contemplated, the competent authorities under the Convention, if the situation of the child so requires, may request any authority of another Contracting State which has information relevant to the protection of the child to communicate such information.

2. A Contracting State may declare that requests under paragraph 1 shall be commu-

jonka mukaan tämän artiklan 1 kappaleen mukaiset pyynnöt voidaan toimittaa sen viranomaisille ainoastaan sen keskusviranomaisen välityksellä.

35 artikla

1. Sopimusvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat pyytää toisen sopimusvaltion viranomaisilta apua tämän yleissopimuksen mukaisten suojelutoimenpiteiden toimeenpanossa, erityisesti turvattaessa mahdollisuus tapaamisoikeuden sekä säännöllisen yhteydenpito-oikeuden tehokkaaseen toteutumiseen.

2. Sellaisen sopimusvaltion viranomaiset, jossa lapsella ei ole asuinpaikkaa, voivat kyseisessä valtiossa asuvan, tapaamisoikeuden vahvistamista tai sen säilyttämistä hakevan vanhemman pyynnöstä hankkia asiaan liittyviä tietoja tai todisteita ja antaa lausunnon siitä voidaanko kyseiselle vanhemmalle myöntää tapaamisoikeus sekä ehdoista, joilla tapaamisoikeutta voidaan käyttää. Viranomaisen, joka käyttää 5—10 artiklan mukaista toimivaltaa päättääkseen lapsen tapaamisoikeutta koskevasta hakemuksesta, tulee ottaa edellä tarkoitettut tiedot, todisteet ja lausunto vastaan ja harkita niiden merkitystä ennen päätöksentekoa.

3. Viranomaisen, joka on 5—10 artiklan mukaisesti toimivaltainen päättämään tapaamisoikeudesta, voi lykätä oikeudenkäyntiä, kunnes tämän artiklan 2 kappaleen mukainen menettely on saatettu päätökseen, erityisesti silloin, kun se harkitsee hakemusta lapsen edellisessä asuinpaikkavaltiossa myönnetyn tapaamisoikeuden rajoittamisesta tai lakkauttamisesta.

4. Tämän artiklan määräykset eivät estä 5—10 artiklan mukaisesti toimivaltaista viranomaista ryhtymästä väliaikaisiin toimenpiteisiin, kunnes tämän artiklan 2 kappaleen mukainen menettely on saatettu päätökseen.

notated to its authorities only through its Central Authority.

Article 35

1. The competent authorities of a Contracting State may request the authorities of another Contracting State to assist in the implementation of measures of protection taken under this Convention, especially in securing the effective exercise of rights of access as well as of the right to maintain direct contacts on a regular basis.

2. The authorities of a Contracting State in which the child does not habitually reside may, on the request of a parent residing in that State who is seeking to obtain or to maintain access to the child, gather information or evidence and may make a finding on the suitability of that parent to exercise access and on the conditions under which access is to be exercised. An authority exercising jurisdiction under Articles 5 to 10 to determine an application concerning access to the child, shall admit and consider such information, evidence and finding before reaching its decision.

3. An authority having jurisdiction under Articles 5 to 10 to decide on access may adjourn a proceeding pending the outcome of a request made under paragraph 2, in particular, when it is considering an application to restrict or terminate access rights granted in the State of the child's former habitual residence.

4. Nothing in this Article shall prevent an authority having jurisdiction under Articles 5 to 10 from taking provisional measures pending the outcome of the request made under paragraph 2.

36 artikla

Silloin kun lapsi on vakavasti vaarassa, sen sopimusvaltion toimivaltaisten viranomaisten, jossa toimenpiteisiin lapsen suojelemiseksi on ryhdytty tai jossa niitä harkitaan, on saadessaan tietoonsa, että lapsi on siirtynyt asumaan toiseen valtioon tai että lapsi on toisessa valtiossa, ilmoitettava kyseisen valtion viranomaisille vaarasta sekä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty tai joita harkitaan.

37 artikla

Viranomaisen ei saa pyytää eikä toimittaa tietoja tämän luvun määräysten mukaisesti, jos se katsoo, että lapsi tai lapsen omaisuus niiden toimittamisen seurauksena todennäköisesti joutuisi vaaraan tai että niiden toimittaminen vakavasti uhkaisi lapsen perheenjäsenen vapautta tai elämää.

38 artikla

1. Sopimusvaltioiden keskusviranomaiset ja muut viranomaiset vastaavat kuluista, joita niille aiheutuu tämän luvun määräysten soveltamisesta, sanotun kuitenkin rajoittamatta mahdollisuutta periä palveluista kohtuullisia maksuja.

2. Sopimusvaltio voi tehdä yhden tai useamman muun sopimusvaltion kanssa sopimuksen kulujen jakamisesta.

39 artikla

Sopimusvaltio voi tehdä yhden tai useamman muun sopimusvaltion kanssa sopimuksia edistääkseen tämän luvun määräysten soveltamista niiden välillä. Sopimuksen tehneiden valtioiden on toimitettava siitä jäljennös tämän yleissopimuksen tallettajalle.

VI LUKU

Article 36

In any case where the child is exposed to a serious danger, the competent authorities of the Contracting State where measures for the protection of the child have been taken or are under consideration, if they are informed that the child's residence has changed to, or that the child is present in another State, shall inform the authorities of that other State about the danger involved and the measures taken or under consideration.

Article 37

An authority shall not request or transmit any information under this Chapter if to do so would, in its opinion, be likely to place the child's person or property in danger, or constitute a serious threat to the liberty or life of a member of the child's family.

Article 38

1. Without prejudice to the possibility of imposing reasonable charges for the provision of services, Central Authorities and other public authorities of Contracting States shall bear their own costs in applying the provisions of this Chapter.

2. Any Contracting State may enter into agreements with one or more other Contracting States concerning the allocation of charges.

Article 39

Any Contracting State may enter into agreements with one or more other Contracting States with a view to improving the application of this Chapter in their mutual relations. The States which have concluded such an agreement shall transmit a copy to the depositary of the Convention.

CHAPTER VI

Yleiset määräykset*40 artikla*

1. Sen sopimusvaltion viranomaiset, jossa lapsella on asuinpaikka tai jossa suojelutoimenpiteeseen on ryhdytty, voivat pyynnöstä antaa henkilölle, jolla on vanhempainvastuu tai joka vastaa lapsen tai hänen omaisuutensa suojelusta, todistuksen kyseisen henkilön asemasta ja valtuuksista.

2. Todistuksen mukaisen aseman ja valtuuksien oletetaan kuuluvan kyseiselle henkilölle, jollei muuta näydetä.

3. Kunkin sopimusvaltion tulee nimetä viranomainen, joka on toimivaltainen laatimaan todistuksen.

41 artikla

Tämän yleissopimuksen mukaisesti hankittuja tai toimitettuja henkilötietoja saa käyttää ainoastaan siihen tarkoitukseen, johon ne on hankittu tai toimitettu.

42 artikla

Tietoja vastaanottavat viranomaiset varmistavat oman valtionsa lain mukaisesti, että tiedot pidetään luottamuksellisina.

43 artikla

Kaikki tämän yleissopimuksen mukaisesti välitetyt tai toimitetut asiakirjat on vapautettu laillistamisesta tai muusta vastaavasta muodollisuudesta.

44 artikla

Kukin sopimusvaltio voi nimetä viranomaiset, joille 8, 9 ja 33 artiklan

General provisions*Article 40*

1. The authorities of the Contracting State of the child's habitual residence, or of the Contracting State where a measure of protection has been taken, may deliver to the person having parental responsibility or to the person entrusted with protection of the child's person or property, at his or her request, a certificate indicating the capacity in which that person is entitled to act and the powers conferred upon him or her.

2. The capacity and powers indicated in the certificate are presumed to be vested in that person, in the absence of proof to the contrary.

3. Each Contracting State shall designate the authorities competent to draw up the certificate.

Article 41

Personal data gathered or transmitted under the Convention shall be used only for the purposes for which they were gathered or transmitted.

Article 42

The authorities to whom information is transmitted shall ensure its confidentiality, in accordance with the law of their State.

Article 43

All documents forwarded or delivered under this Convention shall be exempt from legalisation or any analogous formality.

Article 44

Each Contracting State may designate the authorities to which requests under Articles

mukaiset pyynnöt tulee osoittaa.

8, 9 and 33 are to be addressed.

45 artikla

Article 45

1. Tämän yleissopimuksen 29 ja 44 artiklassa tarkoitetut viranomaisten nimeämiset on annettava tiedoksi Haagin kansainvälisen yksityisoikeuden konferenssin pysyvälle toimistolle.

1. The designations referred to in Articles 29 and 44 shall be communicated to the Permanent Bureau of The Hague Conference on Private International Law.

2. Tämän yleissopimuksen 34 artiklan 2 kappaleessa tarkoitettu selitys annetaan yleissopimuksen tallettajalle.

2. The declaration referred to in Article 34(2), shall be made to the depositary of the Convention.

46 artikla

Article 46

Sopimusvaltiolla, jossa lapsen ja hänen omaisuutensa suojeluun sovelletaan yhtä useampaa oikeusjärjestelmää tai oikeussääntöjen kokonaisuutta, ei ole velvollisuutta soveltaa yleissopimuksen määräyksiä sellaisiin ristiriitaisiin, jotka koskevat pelkästään kyseisiä oikeusjärjestelmiä tai sääntökokonaisuuksia.

A Contracting State in which different systems of law or sets of rules of law apply to the protection of the child and his or her property shall not be bound to apply the rules of the Convention to conflicts solely between such different systems or sets of rules of law.

47 artikla

Article 47

Jos jossakin valtiossa on tässä yleissopimuksessa mainituissa asioissa voimassa kaksi tai useampia oikeusjärjestelmiä tai sääntökokonaisuuksia, joita sovelletaan sen eri alueilla:

In relation to a State in which two or more systems of law or sets of rules of law with regard to any matter dealt with in this Convention apply in different territorial units:

1) viittauksella asuinpaikkaan kyseisessä valtiossa tarkoitetaan asuinpaikkaa asianomaisella alueella;

1. any reference to habitual residence in that State shall be construed as referring to habitual residence in a territorial unit;

2) viittauksella lapsen oleskeluun kyseisessä valtiossa tarkoitetaan oleskelua asianomaisella alueella;

2. any reference to the presence of the child in that State shall be construed as referring to presence in a territorial unit;

3) viittauksella kyseisessä valtiossa olevaan lapsen omaisuuteen tarkoitetaan lapsen omaisuutta asianomaisella alueella;

3. any reference to the location of property of the child in that State shall be construed as referring to location of property of the child in a territorial unit;

4) viittauksella valtioon, jonka kansalainen lapsi on, tarkoitetaan kyseisen valtion lain osoittamaa aluetta tai, jollei asiaan sovellettavia säännöksiä ole, sitä aluetta, johon lapsella on läheisin yhteys;

4. any reference to the State of which the child is a national shall be construed as referring to the territorial unit designated by the law of that State or, in the absence of relevant rules, to the territorial unit with which the child has the closest connection;

5) viittauksella valtioon, jonka viranomaiset käsittelevät lapsen vanhempien

5. any reference to the State whose authorities are seized of an application for di-

avioero- tai asumuserohakemusta taikka hakemusta heidän avioliittonsa mitätöimiseksi, tarkoitetaan sitä aluetta, jonka viranomaiset käsittelevät hakemusta;

6) viittauksella valtioon, johon lapsella on läheinen yhteys, tarkoitetaan sitä aluetta, johon lapsella on tällainen yhteys;

7) viittauksella valtioon, johon lapsi on viety tai josta hänet on jätetty palauttamatta, tarkoitetaan sitä aluetta, jolle lapsi on viety tai jolta hänet on jätetty palauttamatta;

8) viittauksella muuhun valtion elimeen tai viranomaiseen kuin keskusviranomaiseen tarkoitetaan sitä elintä tai viranomaista, joka on toimivaltainen asianomaisella alueella;

9) viittauksella sen valtion lakiin, menettelyyn tai viranomaiseen, jossa toimenpiteeseen on ryhdytty, tarkoitetaan sen alueen lakia, menettelyä tai viranomaista, jolla kyseiseen toimenpiteeseen on ryhdytty;

10) viittauksella pyynnön vastaanottaneen valtion lakiin, menettelyyn tai viranomaiseen tarkoitetaan sen alueen lakia, menettelyä tai viranomaista, jolla tunnustamista tai täytäntöönpanoa haetaan.

48 artikla

Jos valtio koostuu kahdesta tai useammasta alueesta, joista kullakin on oma oikeusjärjestelmä tai sääntökokonaisuus tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa, III luvun nojalla sovellettava laki määräytyy seuraavien sääntöjen perusteella:

a) Jos kyseisessä valtiossa on voimassa säännökset, joissa määritetään, minkä alueen lakia sovelletaan, sovelletaan niiden osoittaman alueen lakia;

b) Jos valtiossa ei ole edellä tarkoitettuja säännöksiä, sovellettava laki on 47 artiklan määräysten mukaisen alueen laki.

orce or legal separation of the child's parents, or for annulment of their marriage, shall be construed as referring to the territorial unit whose authorities are seized of such application;

6. any reference to the State with which the child has a substantial connection shall be construed as referring to the territorial unit with which the child has such a connection;

7. any reference to the State to which the child has been removed or in which he or she has been retained shall be construed as referring to the relevant territorial unit to which the child has been removed or in which he or she has been retained;

8. any reference to bodies or authorities of that State, other than Central Authorities, shall be construed as referring to those authorised to act in the relevant territorial unit;

9. any reference to the law or procedure or authority of the State in which a measure has been taken shall be construed as referring to the law or procedure or authority of the territorial unit in which such measure was taken;

10. any reference to the law or procedure or authority of the requested State shall be construed as referring to the law or procedure or authority of the territorial unit in which recognition or enforcement is sought.

Article 48

For the purpose of identifying the applicable law under Chapter III, in relation to a State which comprises two or more territorial units each of which has its own system of law or set of rules of law in respect of matters covered by this Convention, the following rules apply:

a) if there are rules in force in such a State identifying which territorial unit's law is applicable, the law of that unit applies;

b) in the absence of such rules, the law of the relevant territorial unit as defined in Article 47 applies.

49 artikla

Jos valtiossa on voimassa kaksi tai useampia oikeusjärjestelmiä tai sääntökokonaisuuksia, joita sovelletaan eri henkilöryhmiin tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa, III luvun nojalla sovellettava laki määräytyy seuraavien sääntöjen perusteella:

a) Jos kyseisessä valtiossa on voimassa säännökset, joissa määritetään, mitä kyseessä olevista laeista sovelletaan, sovelletaan niiden osoittamaa lakia;

b) Jos valtiossa ei ole edellä tarkoitettuja säännöksiä, sovelletaan sitä oikeusjärjestelmää tai sääntökokonaisuutta, johon lapsella on läheisin yhteys.

Article 49

For the purpose of identifying the applicable law under Chapter III, in relation to a State which has two or more systems of law or sets of rules of law applicable to different categories of persons in respect of matters covered by this Convention, the following rules apply:

a) if there are rules in force in such a State identifying which among such laws applies, that law applies;

b) in the absence of such rules, the law of the system or the set of rules of law with which the child has the closest connection applies.

50 artikla

Tämä yleissopimus ei vaikuta 25 päivänä lokakuuta 1980 kansainvälisestä lapsikaappauksesta tehdyn yksityisoikeuden alaa koskevan yleissopimuksen soveltamiseen sellaisten valtioiden välillä, jotka ovat molempien yleissopimusten sopimuspuolia. Mikään ei kuitenkaan estä vetoamasta tämän yleissopimuksen määräyksiin luvottomasti poisvedyn tai palauttamatta jätetyn lapsen palauttamiseksi tai tapaamisoikeuden järjestämiseksi.

Article 50

This Convention shall not affect the application of the Convention of 25 October 1980 on the Civil Aspects of International Child Abduction, as between Parties to both Conventions. Nothing, however, precludes provisions of this Convention from being invoked for the purposes of obtaining the return of a child who has been wrongfully removed or retained or of organising access rights.

51 artikla

Tämä yleissopimus korvaa sopimusvaltioiden välisissä suhteissa 5 päivänä lokakuuta 1961 tehdyn, viranomaisten toimivaltaa ja sovellettavaa lakia alaikäisten suojelussa koskevan yleissopimuksen sekä Haagissa 12 päivänä kesäkuuta 1902 allekirjoitetun yleissopimuksen alaikäisten lasten holhouksesta, sanotun kuitenkin rajoittamatta edellä mainittuun 5 päivänä lokakuuta 1961 tehtyyn yleissopimukseen perustuvien toimenpiteiden tunnustamista.

Article 51

In relations between the Contracting States, this Convention replaces the Convention of 5 October 1961 concerning the powers of authorities and the law applicable in respect of the protection of minors, and the Convention governing the guardianship of minors, signed at The Hague 12 June 1902, without prejudice to the recognition of measures taken under the Convention of 5 October 1961 mentioned above.

52 artikla

1. Tämä yleissopimus ei vaikuta sellaisiin kansainvälisiin asiakirjoihin, joiden osapuolina on sopimusvaltioita ja jotka sisältävät määräyksiä tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvista asioista, jolleivät kyseisten asiakirjojen osapuolina olevat valtiot anna toisensisältöistä selitystä.

2. Tämä yleissopimus ei vaikuta yhden tai useamman sopimusvaltion mahdollisuuteen tehdä sopimuksia, jotka sisältävät tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia asioita koskevia määräyksiä, sellaisten lasten osalta, joilla on asuinpaikka kyseessä olevan sopimuksen osapuolena olevassa valtiossa.

3. Sopimukset, joita yksi tai useampi sopimusvaltio tekee tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvista asioista, eivät vaikuta tämän yleissopimuksen määräysten soveltamiseen sellaisten valtioiden ja muiden sopimusvaltioiden välillä.

4. Edellä olevien kappaleiden määräykset koskevat myös kyseessä olevien valtioiden yhtenäistä lainsäädäntöä, joka perustuu niiden välisiin alueellisiin tai muihin siteisiin.

53 artikla

1. Tätä yleissopimusta sovelletaan ainoastaan sellaisiin toimenpiteisiin, joihin valtiossa on ryhdytty sen jälkeen, kun yleissopimus on tullut kyseisen valtion osalta voimaan.

2. Yleissopimusta sovelletaan sellaisten toimenpiteiden tunnustamiseen ja täytäntöönpanoon, joihin on ryhdytty sen jälkeen, kun yleissopimus on tullut voimaan toimenpiteisiin ryhtyneen valtion ja pyynnön vastaanottaneen valtion välillä.

54 artikla

1. Sopimusvaltion keskusviranomaiselle tai muulle viranomaiselle osoitetun tiedonannon tulee olla laadittu alkuperäisellä kielellä ja siihen tulee liittää

Article 52

1. This Convention does not affect any international instrument to which Contracting States are Parties and which contains provisions on matters governed by the Convention, unless a contrary declaration is made by the States, Parties to such instrument.

2. This Convention does not affect the possibility for one or more Contracting States to conclude agreements which contain, in respect of children habitually resident in any of the States, Parties to such agreements, provisions on matters governed by this Convention.

3. Agreements to be concluded by one or more Contracting States on matters within the scope of this Convention do not affect, in the relationship of such States with other Contracting States, the application of the provisions of this Convention.

4. The preceding paragraphs also apply to uniform laws based on special ties of a regional or other nature between the States concerned.

Article 53

1. The Convention shall apply to measures only if they are taken in a State after the Convention has entered into force for that State.

2. The Convention shall apply to the recognition and enforcement of measures taken after its entry into force as between the State where the measures have been taken and the requested State.

Article 54

1. Any communication sent to the Central Authority or to another authority of a Contracting State shall be in the original language, and shall be accompanied by a trans-

pyynnön vastaanottaneen valtion viralliselle kielelle tai jollekin sen viralliselle kielelle tehty käännös tai, jos tällaisen käännöksen toimittaminen aiheuttaisi vaikeuksia, käännös ranskan tai englannin kielelle.

2. Sopimusvaltio voi kuitenkin tekemällä varauman 60 artiklan mukaisesti kieltäytyä hyväksymästä joko ranskan tai englannin kielen, mutta ei kummankin, käyttämistä.

55 artikla

1. Sopimusvaltio voi 60 artiklan mukaisesti:

a) varata viranomaisilleen toimivallan ryhtyä toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on suojella kyseisen valtion alueella olevaa lapsen omaisuutta;

b) varata itselleen oikeuden olla tunnustamatta vanhempainvastuuta tai toimenpidettä, sikäli kuin tunnustaminen johtaisi ristiriitaan sellaisten toimenpiteiden kanssa, joihin kyseisen valtion viranomaiset ovat ryhtyneet edellä tarkoitettun omaisuuden osalta.

2. Varauma voidaan rajoittaa koskemaan tiettyjä omaisuuslajeja.

56 artikla

Haagin kansainvälisen yksityisoikeuden konferenssin pääsihteeri kutsuu säännöllisin väliajoin koolle erityiskomission, jossa tarkastellaan, miten tätä yleissopimusta käytännössä noudatetaan.

VII LUKU

Loppumääräykset

57 artikla

1. Tämän yleissopimuksen voivat allekirjoittaa valtiot, jotka olivat Haagin kansainvälisen yksityisoikeuden konferenssin jäseniä silloin kun sen 18. istunto pidettiin.

2. Yleissopimus on ratifioitava tai

lation into the official language or one of the official languages of the other State or, where that is not feasible, a translation into French or English.

2. However, a Contracting State may, by making a reservation in accordance with Article 60, object to the use of either French or English, but not both.

Article 55

1. A Contracting State may, in accordance with Article 60:

a) reserve the jurisdiction of its authorities to take measures directed to the protection of property of a child situated on its territory;

b) reserve the right not to recognise any parental responsibility or measure in so far as it is incompatible with any measure taken by its authorities in relation to that property.

2. The reservation may be restricted to certain categories of property.

Article 56

The Secretary General of The Hague Conference on Private International Law shall at regular intervals convoke a Special Commission in order to review the practical operation of the Convention.

CHAPTER VII

Final clauses

Article 57

1. The Convention shall be open for signature by the States which were Members of The Hague Conference on Private International Law at the time of its eighteenth session.

2. It shall be ratified, accepted or approved and the instruments of ratification, accep-

hyväksyttävä ja ratifioimis- tai hyväksymiskirjat on talletettava yleissopimuksen tallettajan, Alankomaiden kuningaskunnan ulkoasiainministeriön huostaan.

58 artikla

1. Muut valtiot voivat liittyä tähän yleissopimukseen sen tultua voimaan 61 artiklan 1 kappaleen mukaisesti.

2. Liittymiskirjat on talletettava tallettajan huostaan.

3. Liittyminen vaikuttaa vain liittyvän valtion ja niiden sopimusvaltioiden välisiin suhteisiin, jotka eivät ole esittäneet vastalauseita liittymistä vastaan kuuden kuukauden kuluessa 63 artiklan b kohdassa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta. Valtiot voivat esittää vastalauseen myös ratifioidessaan tai hyväksyessään tämän yleissopimuksen liittymisen jälkeen. Vastalauseesta on ilmoitettava tallettajalle.

59 artikla

1. Jos valtioon kuuluu kaksi tai useampia alueita, joissa tässä yleissopimuksessa mainituissa asioissa sovelletaan eri oikeusjärjestelmiä, valtio voi allekirjoittaessaan, ratifioidessaan tai hyväksyessään tämän yleissopimuksen tai liittyessään siihen antaa selityksen siitä, että tätä yleissopimusta sovelletaan kaikkiin sen alueisiin tai ainoastaan johonkin tai joihinkin niistä, sekä milloin tahansa muuttaa tätä selitystä antamalla uuden selityksen.

2. Tällaisesta selityksestä on ilmoitettava tallettajalle, ja siinä on selvästi yksilöitävä alueet, joilla yleissopimusta sovelletaan.

3. Jollei valtio anna tässä artiklassa tarkoitettua selitystä, yleissopimusta sovelletaan kyseisen valtion kaikkiin alueisiin.

60 artikla

1. Valtio voi viimeistään ratifioidessaan, hyväksyessään tai liittyessään tai antaessaan

tance or approval shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands, depositary of the Convention.

Article 58

1. Any other State may accede to the Convention after it has entered into force in accordance with Article 61, paragraph 1.

2. The instrument of accession shall be deposited with the depositary.

3. Such accession shall have effect only as regards the relations between the acceding State and those Contracting States which have not raised an objection to its accession in the six months after the receipt of the notification referred to in Article 63(b). Such an objection may also be raised by States at the time when they ratify, accept or approve the Convention after an accession. Any such objection shall be notified to the depositary.

Article 59

1. If a State has two or more territorial units in which different systems of law are applicable in relation to matters dealt with in this Convention, it may at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession declare that the Convention shall extend to all its territorial units or only to one or more of them and may modify this declaration by submitting another declaration at any time.

2. Any such declaration shall be notified to the depositary and shall state expressly the territorial units to which the Convention applies.

3. If a State makes no declaration under this Article, the Convention is to extend to all territorial units of that State.

Article 60

1. Any State may, not later than the time of ratification, acceptance, approval or ac-

59 artiklan mukaisen selityksen tehdä 54 artiklan 2 kappaleen tai 55 artiklan mukaisen varauman taikka molemmat varauumat. Muita varauumia ei sallita.

2. Valtio voi milloin tahansa peruuttaa tekemänsä varauman. Peruutuksesta on ilmoitettava tallettajalle.

3. Varauman voimassaolo lakkaa kolmannen kalenterikuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun edellisessä kappaleessa mainittu ilmoitus on tehty.

61 artikla

1. Tämä yleissopimus tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka alkaa kolmen kuukauden kuluttua kolmannen 57 artiklassa tarkoitetun ratifioimis- tai hyväksymiskirjan tallettamisesta.

2. Tämän jälkeen yleissopimus tulee voimaan:

a) sopimuksen myöhemmin ratifioivan tai hyväksyvän valtion osalta sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka alkaa kolmen kuukauden kuluttua kyseisen valtion ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjan tallettamisesta;

b) sopimukseen liittyvän valtion osalta sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka alkaa kolmen kuukauden kuluttua 58 artiklan 3 kappaleen mukaisen kuuden kuukauden ajanjakson päättymisestä;

c) sellaisen alueen osalta, jota sopimus on ulotettu koskemaan 59 artiklan mukaisesti, sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka alkaa kolmen kuukauden kuluttua mainitussa artiklassa tarkoitetun selityksen antamisesta.

62 artikla

1. Tämän yleissopimuksen osapuolena oleva valtio voi irtisanoa sopimuksen tekemällä siitä tallettajalle osoitetun kirjallisen ilmoituksen. Irtisanominen voidaan rajoittaa koskemaan ainoastaan joitakin alueita, joihin yleissopimusta

cession, or at the time of making a declaration in terms of Article 59, make one or both of the reservations provided for in Article 54(2), and Article 55. No other reservation shall be permitted.

2. Any State may at any time withdraw a reservation it has made. The withdrawal shall be notified to the depositary.

3. The reservation shall cease to have effect on the first day of the third calendar month after the notification referred to in the preceding paragraph.

Article 61

1. The Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of three months after the deposit of the third instrument of ratification, acceptance or approval referred to in Article 57.

2. Thereafter the Convention shall enter into force:

a) for each State ratifying, accepting or approving it subsequently, on the first day of the month following the expiration of three months after the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession;

b) for each State acceding, on the first day of the month following the expiration of three months after the expiration of the period of six months provided in Article 58(3);

c) for a territorial unit to which the Convention has been extended in conformity with Article 59, on the first day of the month following the expiration of three months after the notification referred to in that Article.

Article 62

1. A State Party to the Convention may denounce it by a notification in writing addressed to the depositary. The denunciation may be limited to certain territorial units to which the Convention applies.

sovelletaan.

2. Irtisanominen tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka alkaa kahdentoista kuukauden kuluttua siitä, kun tallettaja on vastaanottanut ilmoituksen. Jos ilmoituksessa on yksilöity mainittua pidempi aika irtisanomisen voimaantulolle, irtisanominen tulee voimaan kyseisen ajan kuluttua siitä, kun tallettaja on vastaanottanut ilmoituksen.

63 artikla

Tallettajan on ilmoitettava Haagin kansainvälisen yksityisoikeuden konferenssin jäsenvaltioille ja 58 artiklan mukaisesti tähän yleissopimukseen liittyneille valtioille:

- a) edellä 57 artiklassa tarkoitetuista allekirjoituksista, ratifioinneista ja hyväksymisistä;
- b) edellä 58 artiklassa tarkoitetuista liittymisistä ja liittymistä vastaan esitetyistä vastalauseista;
- c) päivästä, jona tämä yleissopimus tulee 61 artiklan mukaisesti voimaan;
- d) edellä 34 artiklan 2 kappaleessa ja 59 artiklassa tarkoitetuista selityksistä;
- e) edellä 39 artiklassa tarkoitetuista sopimuksista;
- f) edellä 54 artiklan 2 kappaleessa ja 55 artiklassa tarkoitetuista varaumista ja 60 artiklan 2 kappaleessa tarkoitetuista varaumien peruutuksista;
- g) edellä 62 artiklassa tarkoitetuista irtisanomisista.

Tämän vakuudeksi alla mainitut, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Tehty Haagissa 19 päivänä lokakuuta 1996 englannin ja ranskan kielellä, molempien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset, yhtenä kappaleena, joka talletetaan Alankomaiden kuningaskunnan hallituksen arkistoon ja jonka oikeaksi todistettu jäljennös toimitetaan diplomaattiteitse kaikille 18. istunnon

2. The denunciation takes effect on the first day of the month following the expiration of 12 months after the notification is received by the depositary. Where a longer period for the denunciation to take effect is specified in the notification, the denunciation takes effect upon the expiration of such longer period.

Article 63

The depositary shall notify the States Members of The Hague Conference on Private International Law and the States which have acceded in accordance with Article 58 of the following:

- a) the signatures, ratifications, acceptances and approvals referred to in Article 57;
- b) the accessions and objections raised to accessions referred to in Article 58;
- c) the date on which the Convention enters into force in accordance with Article 61;
- d) the declarations referred to in Article 34(2), and Article 59;
- e) the agreements referred to in Article 39;
- f) the reservations referred to in Article 54(2), and Article 55 and the withdrawals referred to in Article 60(2);
- g) the denunciations referred to in Article 62.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at The Hague, on the 19th day of October 1996, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Government of the Kingdom of the Netherlands, and of which a certified copy shall be sent, through diplomatic channels, to each of the States Mem-

aikana Haagin kansainvälisen
yksityisoikeuden konferenssin jäsenenä
olleille valtioille.

bers of The Hague Conference on Private
International Law at the date of its eight-
eenth session.